

TEMPS DE CULTURES, AGOSARADES I FACTIBLES

NOVES CULTURES: AGOSARADES I FACTIBLES

En números anteriors d' 'Iniciativa per Vilafranca' hem prioritzat l'actualitat més immediata. En aquesta ocasió, sense abandonar la perspectiva local, ens decantem per diversos articles agrupats sota el títol Noves cultures on, més enllà de la situació política d'aquest moment concret, volem apuntar quatre pinzellades sobre què suposen per nosaltres, aquestes noves cultures i quines línies de treball proposem per avançar en la concreció de les mateixes a Vilafranca.

Des d'Iniciativa, des de l'esquerra verda nacional, aspirem a construir alternatives agosarades i factibles, en una apel·lació als valors de "l'inconformisme constructiu" en paraules del professor Ricard Gomà.

El articles que trobareu a continuació, no són assaigs detallats ni propostes d'actuació a punt per ser aplicades sense més reflexió. No poden ser-ho en una publicació com 'Iniciativa per Vilafranca' que, per mitjans i extensió, només pretén ser un butlletí de síntesi i de primer contacte.

Els articles, que hem escrit les persones que participem del grup d'Iniciativa per Catalunya Verds a la nostra Vila, són més aviat idees i propostes que pensem que poden fer avançar aquestes noves cultures a Vilafranca i a la nostra comarca. Perquè nosaltres hem anat a l'Ajuntament per contribuir a transformar la ciutat, sigui des del govern, sigui, com és actualment, des de l'oposició participativa i constructiva, recolzant i proposant mesures socials i ecològiques; però rebutjant mesures injustes o excloents.

No obstant, considerant que també és una tasca important la concreció i el debat a nivell local entorn les noves idees, properament tenim previst un cicle de conferències on aprofundir en les mateixes. Que serveixin d'aperitiu aquests primers articles breus que ara presentem. Salut!

La nostra realitat democràtica pateix nombroses mancances que dificulten que el ciutadà pugui adquirir una opinió responsable i crítica, si és necessari.

DEMOCRÀCIA, DRETS DELS CONSUMIDORS I NOVA CULTURA ALIMENTÀRIA

Per exemple, limitant-nos a l'alimentació, com a consumidors veiem que, en molts casos, hi ha una informació deficient sobre les característiques, el valor energètic, o la procedència dels productes. Part d'aquesta informació no sol proporcionar-se i la resta acostuma a estar redactada de forma poc entenedora i amb lletra excessivament petita.

Un dels punts principals doncs d'una nova cultura alimentària, passe per establir i etiquetar la traçabilitat del producte, és a dir indicar amb la màxima claredat tots els components, els seus efectes sobre el metabolisme i la salut, el seu origen geogràfic, l'advertiment de si contenen transgènics, el seu caràcter hipercalòric, etc.

D'altra banda cal impulsar campanyes informatives destinades als diferents sectors (infants, pares i mares, comerciants, professionals de la restauració...) per estimular el consum de dietes equilibrades i l'adquisició d'hàbits alimentaris sans i ètics (consum diari de fruites i verdures; de productes autòctons, frescos i de temporada; de productes de producció integrada, que fa servir tractaments menys agressius, o de producció ecològica, comprar i menjar el necessari) així com un control més acurat dels residus que poden tenir els aliments i una major regulació de la publicitat orientada al consum compulsiu de menjars i begudes amb additius.

Una nova cultura alimentària, tant necessària, pot sorgir fruit d'esforços individuals i col·lectius però ha de trobar en les institucions democràtiques els mecanismes per la seva aplicació.

Parlar de "cultures de la nit" pot semblar una provocació per als que pateixen les conseqüències dels mais usos del lleure nocturn en forma de soroll i certs problemes de convivència que s'han donat durant els darrers temps. La cultura es crea de dia i la nit seria només font de conflictes, en definitiva d'incultura. Però el problema es pot reformular en les termes següents: com negociar els usos del temps i de l'espai, que permetin fer de la nit un temps d'intercanvi i oci per als que vulguin, sense perjudicar el descans de la majoria?

CULTURES DE LA NIT, LA NIT DE LES CULTURES

La cultura de la nit no és nova: tradicionalment ha estat associada al temps de festa. A la nostra comarca, les palmades representen unir dia i nit per trencar la quotidianitat del treball i introduir la necessària diversió. La novetat és que avui la cultura de la nit no s'exerceix només alguns dies l'any, sinó que és un costum cíclic de cada cap de setmana, i ha tendit a crear una bretxa generacional entre els que la practiquen (en la seva majoria

joves) i els que la pateixen (en la seva majoria grans). Així respon al model de joventut que hem anat creant, que es veu obligada a allargar la seva permanència al niu familiar i ha de cercar en espais de lleure nocturn el seu refugi.

La solució fàcil és expulsar els locals vers la perifèria, però això acaba generant més problemes dels que soluciona. En altres ciutats hi ha experiències interessants de pactes per la nit (en els quals intervenen els empresaris del lleure i les entitats juvenils i veïnals) i d'usos alternatius dels espais públics (com el programa Obert fins la matinada de Gijón, que permetia a les entitats juvenils gestionar alguns espais esportius cada dissabte al vespre). Es tracta de reemplaçar una política de tolerància o mera restricció per una política de reducció de danys: convertir la cultura de la nit en la nit de les cultures.

MIGRACIÓ I DIRECTIVA DE RETORN

Aquesta directiva, que és d'obligada transposició als Estats membres, habilita mesures com la detenció sense judici fins a 18 mesos, la prohibició de readmissió en tot el territori comunitari per un llarg període, la possibilitat de detenir famílies i menors no acompanyats, el retorn de persones a través de camins de trànsit i una total falta de protecció i de garanties legals cap a les persones més vulnerables.

Des d'iniciativa, com a formació que ens osem a aquesta decisió, ens sembla interessant, com a element de reflexió per a tothom, la Carta que el president de Bolívia, Evo Morales, ha adreçat als eurodiputats i mandataris europeus, de la que en reproduïm alguns fragments:

"Hasta finales de la segunda guerra mundial, Europa fue un continente de emigrantes [...]. Hoy [...] es el principal destino de los migrantes del mundo [...]."

Para nosotros, nuestros migrantes representan [...] [en remesas] más que el total de las inversiones extranjeras en nuestros países [...]. Lamentablemente, [la] Directiva de retorno complica terriblemente esta realidad [...] tal como está [...] viola claramente [...] la Declaración Universal de los Derechos Humanos [...]."

Paralelamente [...] [e]stamos bajo intensa presión de la [Unión] Europea para aceptar condiciones de profunda

liberalización para el comercio, los servicios financieros, la propiedad intelectual o nuestros servicios públicos [...] Se nos presiona por el proceso de nacionalización del agua, el gas y telecomunicaciones realizado [...]."

Hacer de los migrantes [...] los chicos explotados de estos problemas globales, no es ninguna solución. No corresponde a ninguna realidad. Los problemas de cohesión social que sufre Europa no son culpa de los migrantes, sino el resultado del modelo de desarrollo impuesto por el norte, que destruye el planeta y desmembra las sociedades de los hombres [...]."

(*) Text complet de la Carta a <http://www.rebellon.org/narrativa.php?id=68717>

CAP A UNA MOBILITAT VERDA

A la nostra comarca, en molts casos el cotxe és gairebé imprescindible, però també molt excloent. D'entrada qualsevol jove menor de 18 anys no pot accedir-hi. Tampoc les persones o famílies que no disposen de carnet o de suficients vehicles.

Sense ser, evidentment, una alternativa plena al cotxe, un sistema d'estacions de bicicletes similar al bicimg, per proximitat i volum de població, podria funcionar com a transport públic per Vilafranca i nuclis propers com Els Monjos, La Granada, Santa Fe, Les Cabanyes, Paçs, Moja, Sant Miquel d'Olerdola, Sant Pere Molanta o Sant Cugat Sesgarrigues així com els polígons industrials compresos en aquesta àrea. I si es preserven els camins rurals existents i s'avança en la seva adequació com a alternativa a la carretera per a ciclistes, el sistema encara s'optimitzaria més.

En aquestes poblacions, les estacions de bicimg no serien només una alternativa de comunicació entre elles o amb Vilafranca, sinó també un enllaç intermodal amb el transport col·lectiu de Renfe o de la Hispano Igualadina cap a Barcelona o altres destinacions.

Tot això ha d'anar combinat amb una ferma aposta pel transport col·lectiu, especialment el ferrocarril, amb una millora de les freqüències de pas i dels temps de trajecte

en la línia del que proposa el 'Pla Tren 2014' formulat per l'Associació per a la Promoció del Transport Públic.

Pel que fa a Vilafranca, establir 'camins escolars', urbanitzar l'espai públic pensant en facilitar els desplaçaments a peu i en bicideta, seguir reforçant el bus urbà, implantar estacions de bicimg i continuar habilitant aparcaments dissuasoris a les entrades de la Vila serien les principals mesures de mobilitat verda.

Pla Tren 2014: <http://www.documentstpt.org/activitats/20080100-platren.pdf>

INSTITUT MUNICIPAL D'ACCIÓ CULTURAL – IMAC

En aquests moments cal replantejar el model de gestió cultural de Vilafranca per adequar-la als nous reptes i generar noves fórmules d'execució de les polítiques culturals. Des d'Iniciativa per Catalunya Verds proposem la creació d'un ens per a la gestió cultural de Vilafranca, que en el nostre programa electoral anomenem Institut Municipal d'Acció Cultural (IMAC).

La nostra proposta és clara, és necessari crear un Institut amb funcions executives que s'encarregui de la gestió dels equipaments municipals com el teatre de Cal Bolet i l'Auditori i que promogui l'emergència i la consolidació d'entitats i de projectes culturals d'iniciativa privada a Vilafranca. Per tant, hauria d'estar format per representants de tots els grups municipals i de la societat cultural vilatana. La nostra proposta inclou també, que en la composició de l'Institut hi hagi un Consell de Cultura i es recuperin les propostes del Pla d'Acció Cultural fruit del procés participatiu realitzat entre els anys 2000-2001.

Respecte a l'espai físic de l'IMAC, proposem la seva ubicació en el conjunt arquitectònic del convent de Sant Francesc, que podria acollir les dependències de l'Institut, l'oficina d'atenció al públic i sales d'exposicions.

Nosaltres estem convençuts que la millor manera de preservar el patrimoni històric és dotar-lo de nous usos tot respectant el seu valor i obrir-lo a la ciutadania. Així, amb aquest equipament cultural al carrer Sant Pere es faria la renovació d'una imatge monumental i una millora de l'entorn urbà i s'afavoriria la presència de visitants.

LA NOVA CULTURA DE L'AIGUA

A Vilafranca, la mitjana del consum d'aigua per habitant i dia és de 120 litres, per sota de la mitjana catalana (171 litres). Però encara podem reduir més el consum: les Nacions Unides consideren que 80 litres diaris són suficients per atendre les necessitats domèstiques.

Per això cal continuar amb campanyes de sensibilització, fomentar el canvi d'aforaments a comptadors, modificar les factures fent-les més pedagògiques.

Amb la col·locació d'aïrejadors en les aixetes, reductors de cabal i de cisternes, estalviem molta aigua d'una manera senzilla. I podem fer més: per què utilitzar aigua potable per a usos que no són de consum humà? Per exemple, per omplir les cisternes dels lavabos, o per regar les plantes de casa. Dins de cada habitatge pot reutilitzar-se l'aigua sobrant de la dutxa per omplir la cisterna, o acumular les aigües pluvials per al reg del jardí. Es tracta de mesures de reutilització de l'aigua, que n'hi ha de més cares o de més senzilles d'implementar a casa nostra, però que en els habitatges nous podrien ser obligatòries a partir d'una normativa municipal.

Els ciutadans hem d'incorporar mesures d'estalvi a les nostres llars i millorar els nostres hàbits. Però una gestió integral i eficient de l'aigua abasta tots els àmbits que, de manera solidària, han de fer-ne un ús responsable: introduir mesures de reducció i reutilització d'aigua en les indústries, aplicar sistemes de reg eficients en l'agricultura, reutilitzar l'aigua de les depuradores, recuperar els aqüífers, millorar les xarxes d'abastament per reduir les fuites d'aigua. I sobretot, introduir la nova cultura de l'aigua en la planificació dels creixements urbanístics.

CULTURA DE L'ESTALVI ENERGÈTIC, NUCLEARS NO GRÀCIES

El nostre país és pobre en recursos energètics, però no ho sembla perquè en les dues últimes dècades hem duplicat el consum d'energia. Cal buscar solucions, sinó la manca de recursos energètics afectarà, en els propers anys, al creixement econòmic, al desenvolupament social i a l'equilibri ecològic.

Cadascú de nosaltres hem de prendre consciència que en cada gest que fem en la nostra vida diària fem servir energia de diferents tipus: els llums i electrodomèstics de casa, el vehicle, la calefacció, l'aire condicionat, etc. I hem d'anar adquirint hàbits quotidians d'estalvi, que tindràn una repercussió molt positiva en la disminució del consum d'energia. Tan importants o més són les mesures cap a l'estalvi d'energies que cal implantar en els sectors industrials.

Per altra part, des d'alguns sectors interessats, torna amb força el discurs que la solució a la manca de recursos energètics passa per l'energia nuclear, amb l'idea que aquesta és una energia neta, que no contamina amb CO2 i amb la promesa que podrem gastar tota la que necessitem. Des d'Iniciativa per Catalunya Verds no considerem la producció nuclear com un procés net i fiable amb el que podem atendre uns consums energètics il·limitats.

Proposem ja ara l'abandonament progressiu de l'energia nuclear i exigim el desenvolupament de les energies renovables. El risc d'accidents greus és massa elevat. Fins i tot sense accidents, cal tenir en compte que els residus que es generen, han d'estar permanentment sota control (un control molt costós per a les arques públiques i que s'allargarà durant milers d'anys, com una llarga hipoteca)

L'incident a la central nuclear d'Ascó del novembre de l'any passat, que va denunciar Greenpeace el maig d'enguany, posa en qüestió la seguretat de les instal·lacions nuclears catalanes i la manca de transparència amb que ha actuat l'operadora de la central nuclear.

Com podeu veure al gràfic que hi ha al revers de qualsevol factura d'electricitat, actualment la nuclear suposa el 18,4 % del consum elèctric de l'estat. Aquesta quantitat s'ha de reduir progressivament, no pas veure's incrementada.

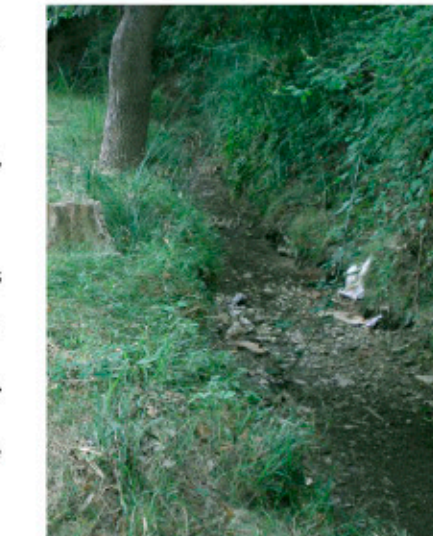
FEM CULTURA DEL PAISATGE

La muntanya de Sant Pau, Sant Jaume, la Serreta, les zones agrícoles, la riera de Litrà, la riera de l'Adoberia... són espais de Vilafranca catalogats com a no urbanitzables en el Pla d'Ordenació Urbanística Municipal (POUM) degut als seus valors naturals, agrícoles i paisatgístics. La pressió urbana que reben aquests fa que es vagin degradant si no es gestionen correctament.

La preservació dels valors ecològics intrínsecs d'aquests espais és vital, però més enllà d'això cal emfatitzar que els paisatges són, en definitiva, el context del nostre dia a dia i que si són nets, harmònics i ordenats, aquests ens aporten qualitat de vida. Passejar pels camins rurals de la muntanya de Sant Pau, per l'entorn de la riera de Litrà, sentir la tranquil·litat personal d'observar espais oberts prop de casa.

Si entenem el territori com un mosaic amb diferents paisatges delicadament interaccionant entre ells veurem com és possible compatibilitzar els diferents usos que en un model de ciutat avançat i sostenible hi hauria d'haver. La conservació del paisatge agrícola manté viva la identitat territorial: ens recorda les nostres arrels, ens mostra el nostre present i defineix el nostre futur. A més, un paisatge vitivinícola és un element cultural, un atractiu turístic.

CUCUT, CUCUT...

Recordeu la pel·lícula "Algú va volar sobre el niu del cucut"? Doncs resulta que el cucut és un ocell que no fa niu, que utilitza el niu dels altres per posar-hi els seus ous. D'això se n'anomena, en ornitologia, un paràsit reproductor.

En política municipal hem descobert que també hi ha cucuts. Voleu descobrir-los? Una pista: En la negociació del pressupost municipal per al 2008, el grup d'Iniciativa per Catalunya Verds vam proposar a l'equip de govern que volíem que l'Ajuntament es dotés d'una Residència Municipal per a Gent Gran i que s'utilitzés l'espai de l'Estació Enològica - Incavi del carrer Amàlia que havia quedat buit i que és propietat de l'Ajuntament.

L'equip de govern ho va haver d'assumir i es va posar fil a l'agulla per fer-ho realitat. Doncs al cap d'un any resulta que CIU proposa en una moció al ple municipal que s'estudii un lloc a la Vila per fer-hi una residència... i així ho difonen a la seva plana del butlletí de l'Ajuntament Informa. Cucut, cucut...

ICV
Iniciativa per Catalunya Verds

Agrupació local de Vilafranca del Penedès
C/ Sant Pau, 25 baixos
08720 Vilafranca del Penedès
Correu electrònic: vilafranca@iniciativa.cat
Visita la nostra web: www.iniciativa.cat/vilafranca

ICV
Iniciativa per Catalunya Verds

Agrupació local de Vilafranca del Penedès
C/ Sant Pau, 25 baixos
08720 Vilafranca del Penedès
Correu electrònic: vilafranca@iniciativa.cat
Visita la nostra web: www.iniciativa.cat/vilafranca

Nom i cognoms

Adreça

Població

Telèfon fix

Mòbil

Correu

Vull rebre informació sobre Iniciativa per Catalunya Verds de Vilafranca

Vull adherirme a Iniciativa per Catalunya Verds